

Til medarbejdere i Ishøj Kommune

BEREDSKABSPLAN

Radikalisering og ekstremisme

Ishøj Kommune

Indhold

1. Introduktion	4
Hvem henvender beredskabet sig til?	5
Formål og målsætninger	5
Ansvar og opfølgning på beredskabsplan	6
Definitioner og bekymringstegn	6
2. Organisering og samarbejde	8
Infohussamarbejde	8
Infohus Ishøj.....	9
Kontaktoplysninger ved bekymring om radikaliserings og ekstremisme.....	9
Procedure for modtagelse og håndtering af bekymringshenvendelser	11
3. Forebyggende indsatser	12
4. Implementering af beredskabsplan	14

1. Introduktion

Danmark er et af de tryggeste lande at vokse op i, og borgere i Danmark er generelt ikke i risiko for at blive udsat for ekstremistiske handlinger eller radikaliserings. Samtidig ses en stigende bekymring for og et øget fokus på ekstremisme. Det er væsentligt at kommunerne kan forebygge og håndtere sager om radikaliserings og ekstremisme, da kommunernes indsats spiller en nøglerolle i at sikre, at Danmark er et trygt land for alle at vokse op i.

I Ishøj Kommune arbejdes der målrettet på at sikre, at alle i kommunen er aktive medborgere, der påtager sig ansvar og udviser gensidig respekt for hinanden og omgivelserne. Børn og unge skal høres og involveres i demokratiske processer fra de er helt små, så de får de bedste forudsætninger for at blive aktive medborgere med demokratisk dannelse¹.

Ekstremisme kan antage mange former og medføre mange forskellige slags negative konsekvenser. Ekstremisme handler ikke alene om vold, trusler, hærværk og andre kriminelle handlinger. Ekstremisme handler også om sociale konsekvenser for de individer, der er direkte involveret og deres omgangskreds².

¹ Ishøj Kommune, Børne- og Ungepolitik, 2022

² Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme og Center for Frivilligt Socialt Arbejde: Kommunernes inddragelse af civilsamfundet i forebyggelse af ekstremisme, 2020

Hvem henvender beredskabet sig til?

Denne beredskabsplan dækker kommunens indsats for børn og unge under 18 år samt indsatsen for voksne over 18 år. Beredskabet henvender sig først og fremmest til ledere og medarbejdere, der har den direkte kontakt med børn, unge og voksne i kommunens institutioner og tilbud. Det gælder både medarbejdere med og uden myndighedsansvar samt eksterne samarbejdspartnere såsom politiets infohustovholder.

Formål og målsætninger

Hensigten med beredskabsplanen er at give ansatte i Ishøj Kommune viden om, hvem de skal henvende sig til og hvordan de skal handle, hvis de observerer tegn på eller har mistanke om, at en borger er udsat for radikalisering eller ekstremisme.

Beredskabsplanen skal medvirke til at:

- Fagpersoner er klædt på til at håndtere bekymringer om radikalisering og ekstremisme
- Fagpersoner ved hvilke bekymringstegn de skal være opmærksomme på
- Kommunen håndterer bekymringer eller sager om radikalisering og ekstremisme systematisk og tværfagligt med alle relevante myndigheder
- Sikre intern videndeling i forvaltningen

Følgende indsatsområder skal bidrage til at beredskabsplanen implementeres og får effekt:

- Ishøj Kommunes action cards distribueres til relevante medarbejdere i kommunen
- Fast orientering af nøglemedarbejdere med 2-årig kadence samt efter aktuelt behov
- Opretholdelse og prioritering af infohussamarbejdet
- Årlig status på området til direktionen

Ansvar og opfølgning på beredskabsplan

Ishøj Byråd har det politiske ansvar for kommunens beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af radikaliserings og ekstremisme. Centerchefen i Center for Børn og Forebyggelse er ansvarlig for at beredskabet revideres i overensstemmelse med kravene i barnets lov, jf. § 15, stk. 3. Næste planlagte revision af beredskabet forventes at finde sted i 2028.

Den strategiske koordinering, implementering og opfølgning i forhold til beredskabsplanens målsætninger varetages af Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse i Center for Børn og Forebyggelse.

Definitioner og bekymringstegn

Radikalisering og ekstremisme defineres i overensstemmelse med den nationale handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikaliserings fra 2016:

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

De væsentligste former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme.

Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.

Bekymrende tegn du kan være opmærksom på

Både erfaring og forskning viser, at enkeltpersoner og grupper kan udvikle ekstremistisk adfærd af forskellige grunde. Dette sker ofte på baggrund af et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, der kan indikere, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det. Når der opstår en række adfærdsændringer og bekymrende tegn på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere.

Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en tjekliste, men alene et hjælperedskab.

Individuelle opmærksomhedspunkter:

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger
- Har en prædikende og moraliserende adfærd
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk:

- Færdes i miljøer med let adgang til våben
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund
- Familien er dysfunktionel³.

³ stopekstremisme.dk

2. Organisering og samarbejde

Ishøj Kommunes indsats for forebyggelse, opsporing og håndtering af bekymringer om radikaliserings og ekstremisme er forankret i Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse i Center for Børn og Forebyggelse.

Det forebyggende og opsporende arbejde er som udgangspunkt organiseret som det kriminalitetsforebyggende arbejde, hvor der arbejdes med proaktive og reaktive forebyggelsesindsatser i regi af det kriminalpræventive SSP-samarbejde.

Infohussamarbejde

Ishøj Kommune er en del af infohussamarbejdet, som er et kriminalpræventivt samarbejdsforum mellem kommunen og Vestegnens politikreds, samt andre relevante myndigheder. Infohussamarbejdet er en af hjørnesteenene i den danske model for forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme i Danmark.

Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse ⁴.

Infohus Ishøj

Deltagere i Infohus Ishøj:

- Kommunens infohustovholder: konsulent for proaktiv kriminalitetsforebyggelse
- Politikredsens infohustovholder
- Andre myndigheder inddrages i vurderingen, når det vurderes relevant i forhold til bekymringen fx børne- og ungerådgivere

⁴ Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter; Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme; Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter: Samarbejdsmodel for infohuse, 2020

Kontaktoplysninger ved bekymring om radikaliserings og ekstremisme

Borgere, myndigheder og andre aktører kan henvende sig til infohus Ishøj med en bekymring for en ung eller voksen, der udviser tegn på radikaliserings eller ekstremisme. Infohus Ishøj etableres ad hoc ved en konkret bekymring. Henvendelsen kan spænde fra bekymring for enkeltpersoners trivsel til identifikation af personer, der eventuelt udgør en sikkerhedsrisiko. Radikaliserings eller ekstremisme kan således være den væsentligste faktor i bekymringshenvendelsen eller udgøre et aspekt blandt flere bekymringstegn af social eller kriminalpræventiv karakter.

Bekymring for en ung under 18 år

Fagpersoner har skærpet underretningspligt, hvilket betyder, at hvis man bliver bekymret for et barn eller ung eller bekendt med, at et barn eller en ung har behov for støtte, skal man som fagperson underrette Ishøj Kommune ved Center for Børn og Forebyggelse.

Kontaktoplysninger ved underretning:

StraXen, Center for Børn og Forebyggelse

Underretninger@ishoj.dk

43 57 75 78

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt din bekymring er omfattet af underretningspligten, kan du få sparring om din bekymring i Center for Børn og Forebyggelse enten ved StraXen på tlf. 43 57 75 78 eller ved Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse på tlf. 43 57 75 55.

Bekymring for personer over 18 år

Infohus Ishøj:

Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse,

Center for Børn og Forebyggelse

tk@ishoj.dk

43 57 75 55.

Københavns Vestegns Infohus

Kbhv-radikalisering@politi.dk

Du kan kontakte politiet på tlf. 114.

Uden for Infohus Ishøjs åbningstid, kan den nationale hotline mod radikaliserings kontaktes på: 41 74 90 90. Åben dagligt kl. 8-22.

Procedure for modtagelse og håndtering af henvendelser

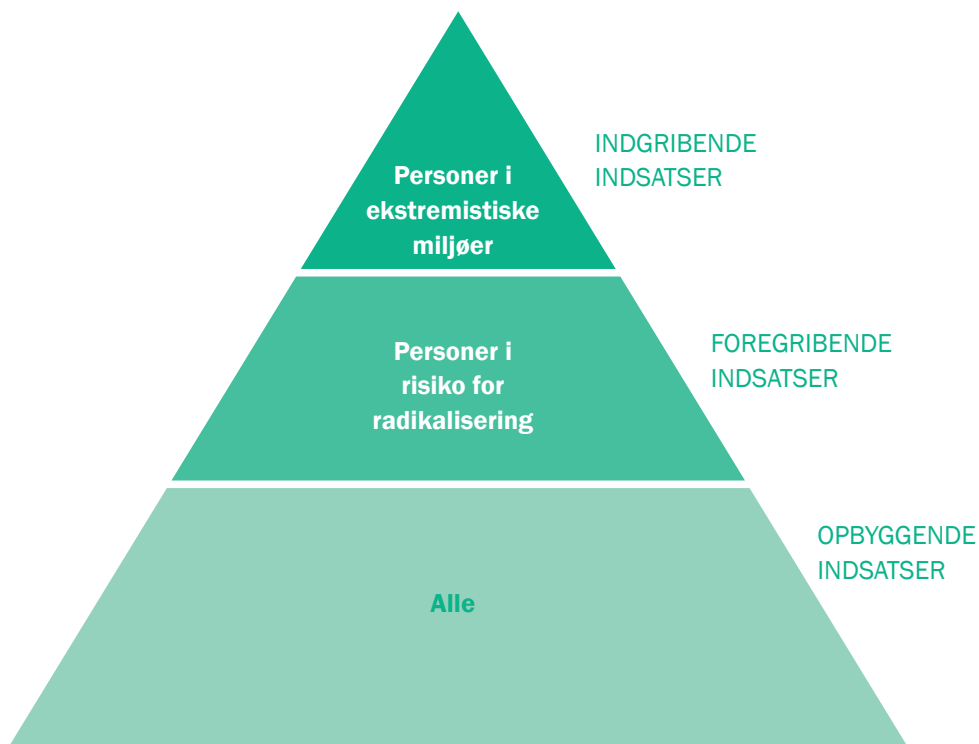
Når Ishøj Kommune modtager en bekymring, er det altid kommunens og politiets infohustovholder, der sammen vurderer om henvendelsen falder inden for infohusets arbejdsområde. Herefter vurderer infohustovholderne, hvorvidt andre relevante myndigheder skal inddrages og hvornår. I regi af infohuset foretager tovholderne en screening og vurdering på baggrund af eksisterende oplysninger, og der drøftes anbefalinger til indsatser. Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme har udviklet et vurderingsværktøj, som Infohus Ishøj anvender, hvis det vurderes, at en bekymring skal kvalificeres yderligere.

Udveksling af personoplysninger i regi af Infohus Ishøj sker i henhold til retsplejelovens § 115 og Justitsministeriets vejledning udarbejdet specifikt til infohusene.

3. Forebyggende indsatser

Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme bør baseres på en helhedsorienteret tilgang, der indebærer forskellige typer af indsatser til forskellige målgrupper. Forebyggelsestrekanten⁵, som også benyttes på det kriminalpræventive område, giver et overordnet billede af, hvordan indsatserne er bygget op i Ishøj Kommune.

Figur 1: Forebyggelsestrekanten

⁵ Forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikalisering. National handlingsplan, 2016

De opbyggende indsatser er i udgangspunktet målrettet alle borgere, men er særligt fokuserede på børn og unge. Målet med indsatser på dette niveau er at fremme generel trivsel, udvikling og aktivt medborgerskab samt at forebygge udvikling af risikoadfærd.

De opbyggende indsatser finder sted i kommunens dagtilbud, skoler, ungdomsuddannelser, i familien og blandt civile aktører som foreninger og klubber.

De foregribende indsatser er målrettet personer og grupper, der er i risiko for radikaliseringsproces. På dette niveau arbejdes der med inddæmning af risikoadfærd.

Udvalgte nøgle- og frontmedarbejdere i Ishøj Kommune har gennem de senere år modtaget undervisning omkring radikaliseringsprocesser via Socialstyrelsen og PET, dels med henblik på forebyggelse, dels med henblik på efterværn ved hjemkomst fra krigshandlinger.

De indgribende indsatser er rettet mod personer, som er del af et ekstremistisk miljø, og som enten har begået kriminelle handlinger eller anses for at være i overhængende risiko for at gøre det. Formålet med disse indsatser er at forebygge (yderligere) kriminelle handlinger og bistå frigørelse fra ekstremistiske miljøer.

Denne type indsatser varetages først og fremmest af PET, politiet, kriminalforsorgen og kommunens sociale støttende indsatser.

4. Implementering af beredskabsplan

Formidling af beredskabsplanen

Beredskabsplanen skal formidles til ledere og medarbejdere i Ishøj Kommune, som har direkte kontakt med målgruppen. Ansatte i kommunen skal vide, hvem de skal kontakte hvis der opstår en bekymring eller mistanke om, at en borger er involveret i radikaliserings eller ekstremisme. Beredskabsplanen formidles bredt via kommunens intranet, og vil ligeledes kunne formidles på afdelingsmøder og tilsvarende.

Derudover formidler Ishøj Kommunes infohustovholder planen via møder med nøglemedarbejdere inden for den primære målgruppe med en 2-årig kadence samt efter aktuelt lokalt behov.

Den primære målgruppe for beredskabet er:

- **Center for Børn og Forebyggelse:** Alle ansatte
- **Center for Dagtilbud og Undervisning:** Lærere, skoleledere, pædagoger, pædagogiske ledere, konsulentteam
- **Center for Velfærd og Voksne:** Rådgivere, teamledere, PIT STOP, PSPK-samarbejdet
- **Jobcenter:** Sagsbehandlere, konsulenter, uu-vejledere
- **Center for Kultur og Fritid:** Ishøj Ungdom

Derudover kan der være behov for at række ud til øvrige aktører, fx:

Helhedsplanen, NEXT, biblioteket, private døgninstitutioner, bolig-selskaber, psykiatrisk ambulatorium, privatpraktiserende læger og lokale trossamfund.

Er du bekymret for, at en person er involveret i radikalisering eller ekstremisme?

Kontakt Infohus Ishøj på telefon:

43 57 75 55 eller

e-mail: tk@ishoj.dk

Uden for vores åbningstid, kontakt den nationale hotline mod radikalisering på: 41 74 90 90. Åben dagligt kl. 8-22.

I tilfælde af akutte bekymringer eller situationer, hvor borgeres sikkerhed er i fare, skal der tages direkte kontakt til politiet på 112.